

משלי חמורים

1. החמורים שפנו אל זאוס

יום אחד נמאס לחמורים לשאת תמיד משאות ולסבול, והם שלחו נציגים אל זאוס כדי לבקש שישחרר אותם מעמלם. זאוס, שרצה להראות להם שאין לזה סיכוי, ענה להם שהם יפטרו מסבלם רק כשישתינו עד שיתהווה נהר. החמורים קיבלו את התשובה ברצינות, ומאז ועד היום כשהם רואים שתן של חמור, הם מתעכבים באותו מקום ומשתינים גם הם.

- המשל מראה שאף אחד לא יכול לשנות את גורלו.

2. החמור שעמד למכירה

איש אחד רצה לקנות חמור ולקח לבחון אותו. הוא הביא אותו אל בין חמוריו והעמיד אותו ליד האבוס. אך החמור התרחק מהאחרים, ונעמד ליד העצל והמפוטם מכולם. לאחר שהוא עמד שם והתבטל, האיש שם עליו את האפסר והוביל אותו בחזרה אל בעליו. זה שאל אם בחן אותו היטב, והאיש ענה: "אין לי עוד שום צורך לבחון אותו, אני יודע איך הוא, לפי החבר שבו בחר מבין כולם."

- המשל מראה ששופטים אדם לפי החברים שמהם הוא נהנה.

3. חמור הבר וחמור הבית

חמור בר שראה חמור בית עומד בזוהר השמש, ניגש והחמיא לו על בריאות גופו ועל מזונו המשובח. אבל אחר כך, כשראה אותו עמוס במטען ומלווה מאחור בחמר שמכה אותו במקל, הוא קרא אליו: "לא, בעיניי אינך

מאושר. כי אני רואה שבמחיר כבד אתה נהנה מהשפע שלך.

- כך אין מה לקנא ביתרונות שמלווים בסכנות ובסבל.

4. החמור העמוס מלח

חמור עמוס מלח חצה נהר. הוא החליק ונפל למים. ואז המלח נמס, וכשקם מטענו היה קל יותר, והוא חש סיפוק. פעם אחרת כשהגיע אל אל חוף נהר עם מטען של ספוגים, הוא חשב שאם שוב יפול למים, הוא יתרומם קל יותר, וכך הוא החליק בכוונה. אבל כמובן שהספוגים התנפחו מהמים, הוא לא היה יכול לקום שוב, וטבע שם.

- כך לעתים אנשים אינם חושדים שתחבולותיהם הם שמפילות אותם לצרה.

5. החמור שנשא פסל של אל

איש אחד העמיס על חמור פסל של אל והוליכו העירה. הואיל והעוברים והשבים השתחוו לפני הפסל, הסיק החמור שלפניו הם משתחוים, נמלא גאווה, החל לנעור ולא רצה ללכת הלאה. החמר, שניחש את מחשבותיו, היכה אותו במקלו ואמר: "ראש מטומטם, לא חסר אלא זה, שאנשים יכרעו ביראה לפני חמור."

- המשל מראה שאלה שמתהדרים ביתרונותיהם של אחרים נחשפים ללעג בעיני אלה שמכירים אותם.

6. החמור שלבש עור של אריה, והשועל

חמור שלבש עור של אריה הסתובב בארץ והפחיד את החיות. הוא פגש שועל וניסה להפחיד גם אותו. אך השועל שיצא לו פעם לשמוע את קולו, אמר לו: "אין ספק, היית מפחיד גם אותי, לולא שמעתי אותך נוער."

- כך אנשים חסרי חינוך, שמתהדרים ונראים יפה נחשפים כשהם מדברים בעילגות.

7. החמור שמשבח את גורל הסוס

חמור מצא שהסוס מאושר, כי הוא ניזון בשפע ומטופל היטב, בשעה שהוא עצמו אין לו די קש, אם כי הוא עובד ועובד. אבל בא המועד למלחמה: הסוס נאלץ לשאת פרש חמוש בכלי נשק, וזה האיץ בו ללכת לפה ולשם ואפלו דחק אותו אל בין שורות האויבים, ושם הסוס נדקר ונהרג. כשראה זאת, החמור שינה את דעתו וריחם על הסוס.

- המשל מראה שאין לקנא במנהיגים ובעשירים, אלא לחשוב על הקנאה ועל הסכנות שבחלקם, ולהסתפק בעוני.

8. החמור, התרנגול והאריה

חמור ותרנגול פעם רעו יחד. כשהופיע אריה וצעד אל החמור, השמיע התרנגול צריחה, והאריה ברח, כי אומרים שאריה פוחד מקולו של תרנגול. החמור חשב שהאריה ברח מפניו, לא היסס וריץ אחריו. כשרדף אחריו עד למרחק שאליו לא הגיע עוד קולו של התרנגול, הסתובב האריה וטרף אותו. טרם שמת קרא החמור: "איזה מסכן וטיפש! אני שנולדתי להורים שאינם נלחמים, למה יצאתי לקרב?"

- המשל מראה שלא פעם האויב עושה את עצמו חלש, וכשתוקפים אותו, נהרגים.

9. החמור, השועל והאריה

חמור ושועל שחברו לשותפות יצאו לציד. בדרך הם פגשו אריה. השועל ראה את הסכנה הצפויה להם, ניגש אל האריה והתחייב להסגיר לידיו את החמור, אם זה יבטיח שבתמורה יחוס על חייו. האריה הבטיח שיניח לו, ואז השועל הוליך את החמור למלכודת והפיל אותו פנימה. ברגע שראה

האריה שהחמור לא יכול להימלט, תחילה הוא תפס את השועל, ואחר כך פנה אל החמור.

- כך אלה שבוגדים בשותפיהם לעתים מבלי דעת נשמדים ביחד איתם.

10. החמור והצפרדעים

חמור עמוס מטען עצים עבר בביצה. הוא החליק ונפל, וכשלא הצליח לקום החל לגנוח ולקונן. הצפרדעים בביצה שמעו את גניחותיו ואמרו לו: "מה היית עושה, אילו היית נשאר כאן הרבה זמן כמונו, אתה שנפלת לרגע, ומשמיע כאלה יללות?"

- המשל יכול להתאים לאיש רכרוכי שמקבל בקוצר רוח את הקשיים הקטנים ביותר, בשעה שאנו עומדים בנקל בדברים רעים יותר.

11. החמור והפרד שנשאו מטען שווה

חמור ופרד פסעו יחד. החמור כעס כשראה שמטען שניהם שווה. הוא קבל על כך שהפרד, שנמצא ראוי למנת מזון כפולה, אינו סוחר יותר ממנו. אך כשעשו מעט מהדרך, החמר שם לב שהחמור אינו עומד יותר במאמץ, הסיר חלק ממטענו והניחו על הפרד. כשצעדו עוד ככרת דרך, הוא ראה שהחמור עדיין עייף יותר, והפחית עוד חלק ממטענו, ולבסוף לקח את השאר, הוריד מעל החמור והעביר אל הפרד. ואז הפרד היפנה את עיניו אל החמור ואמר: "ובכן, ידידי, אינך חושב שזה הוגן שאני זוכה לאכול כפליים?"

- כך גם אנו, לא בהתחלה, אלא על סמך הסיום עלינו לשפוט את מצבו של כל אחד.

12. החמור והגנן

חמור עבד בשרות גנן. מכיוון שעבד קשה ואכל מעט, הוא ביקש מזאוס

שידאג שייפטר מהגנן ויימכר לאדון אחר. זאוס נענה לו ועשה שיימכר לקדר. אבל הוא שוב לא היה מרוצה, משום שהכבידו עליו יותר, העמיסו עליו את החימר ואת כלי החרס. שוב הוא ביקש להחליף את אדונו, ונמכר לבורסקאי. כך הוא נפל לידיו של אדון שהיה גרוע מהקודמים. כשראה במה עוסק אדונו, הוא אמר באנחה: "אוי לי, האומלל, היה טוב אילו נשארתי אצל בעלי הקודמים; כי זה, אני יכול לראות, יעבד גם את עורי."

- המשל מראה שמשרתים אינם מתגעגעים לבעליהם הקודמים אלא לאחר שהם מתנסים באדונים חדשים.

13. החמור, העורב והזאב

חמור עם פצע בגבו רעה בשדה. עורב התישב עליו וניקר בפצע. מרוב כאב החל החמור לנעור ולקפץ. החמור, שעמד במרחק מה, פרץ בצחוק. זאב שעבר שם, ראה ואמר לעצמו: "מסכנים שכמונו, רק רואים אותנו, וכבר רודפים אחרינו, אך אלה, גם אם אחד מהם מתקרב, הם רואים וצוחקים."

- המשל מראה שאנשים מזיקים ניכרים לפי פרצופם ואף בראיה ראשונה.

14. החמור והכלבלב, או הכלב ואדונו

איש אחד שהיו לו כלב מלטה וחמור, היה תמיד משחק עם הכלב. בכל פעם שסעד בחוץ, היה מביא שיירים, וזורק לכלב שהיה מתקרב ומכשכש בזנבו. החמור חש קנאה, רץ אל אדונו, החל לקפץ, ופגע בו בבעיטה. האישי כעס, ציוה שיסלקו במכות את החמור ויקשרו אותו לאבוס.

- המשל מראה שלא כולם נולדו לאותם דברים.

15. החמור והכלב שהלכו יחד

חמור וכלב הלכו באותה דרך. הם מצאו מכתב חתום מונח על הקרקע. החמור הרימו, שבר את החותם, פתח, וקרא אותו כך שהכלב שמע. תוכנו

היה בענייני מזון, כלומר חציר, שעורה וקש. הכלב השתעמם כששמע את החמור מקריא, ואמר לו: "פסח, ידידי, על כמה שורות. אולי בהמשך תמצא משהו שנוגע לבשר ולעצמות." החמור עבר על כל המכתב ולא מצא את מה שהכלב חיפש, וזה שב ואמר לו: "זרוק אל הקרקע את המכתב, ידידי, כי הוא לא שווה כלום."

16. החמור והחמר

חמור שהובל בידי חמר, הלך קטע קצר, ואז סטה מהדרך הראשית, ועבר לשטח תלול. כשכמעט נפל במורד, תפס החמר את זנבו וניסו למשוך אותו בחזרה. אך החמור משך בכוח לכיוון ההפוך, והחמר הרפה ממנו, ואמר: "נצח, אבל תיזכה בניצחון גרוע."

- המשל חל על איש שרגיל לריב.

17. החמור והציקדות

חמור שמע את זמרת הציקדות, הוקסם מקולן הנעים עד שקינא בכשרונן, ושאל אותן: "מה אתן אוכלות שמקנה לכן יכולת להשמיע צליל כזה?" "טל", הן אמרו לו. ומאז החמור חיכה לטל, עד שמת מרעב.

- כך כשאנו משתוקקים לדברים שהם בניגוד לטבענו, גם לא נגיע לסיפוקם, וגם נוסיף לעצמנו צרות גדולות.

18. החמור שנחשב לאריה

חמור שלבש עור של אריה, נחשב בעיני כולם לאריה והבריה בפחד את האנשים והחיות. אך כשנשבה הרוח הוסר מעליו העור, החמור נעשה ערום, ואז כולם רדפו אחריו והיכו אותו במקלות ובאלות.

- אם אתה עני ופשוט, אל תחקה את העשירים, פן תחשוף את עצמך ללעג ולסכנה. כי אין לסגל את מה שזר לנו.

19. החמור שאוכל ברקנים והשועל

חמור אכל שיער דוקר מראש ברקן.
שועל ראה אותו, לעג לו ואמר:
"איך עם לשון כזאת רכה וענוגה
אתה לועס בנחת אוכל כה קשה?"

- המשל פונה אל אלה שלשונם משמיעה דברים קשים ומסוכנים.

20. החמור שהתחפש לצולע והזאב

חמור שרעה בשדה, הבחין שזאב מתקרב, והתחפש לצולע. הזאב, שניגש, שאל אותו מדוע הוא צולע. החמור ענה שהוא דרך על קוץ כשחצה משוכה, והציע לזאב שתחילה יוציא לו את הקוץ, ואחרי כך יוכל לאכול אותו, כדי שלא ידקר בפיו כשילעס. הזאב השתכנע, וכאשר הרים את רגל החמור ונתן את כל דעתו לפרסה, בעט החמור בפיו ועקר לו את שניו. והזאב שיצא רע מהעניין, אמר: "זה הגיע לי. כי מדוע, לאחר שלמדתי מאבי את מלאכת הקצבות, היה עלי לעסוק ברפואה?"

- כך אנשים שמתעסקים בדברים שמחוץ יכולתם, טבעי שהם מסתככים בצרות.

21. האריה והחמור שצדו יחד

האריה והחמור החליטו להיות שותפים, ויצאו לציד. כשהגיעו אל מערה שבתוכה היו עזי בר, נעמד האריה בפתח, וחיכה עד שיצאו העזים, ואילו החמור נכנס פנימה, קפץ ביניהן ונער בקול כדי שימלטו. האריה תפס את רוב העזים, ואז יצא החמור ושאל אותו אם נלחם בעוז, והבריח את העזים. ענה לו האריה: "דע לך שאפלו אותי היית מפחיד, לולא ידעתי שאתה חמור."

- כך אנשים שמתפארים לפני אלה שמכירים אותם, יאה שילעגו להם.

22. האריה, החמור והשועל

האריה, החמור והשועל, הסכימו על שותפות, ויצאו לציד. כשתפסו חיות רבות, דרש האריה מהחמור שיחלק ביניהם את השלל. החמור חילק לשלושה חלקים שווים, והזמין את האריה שיבחר את חלקו. האריה התרגז, זינק וטרף אותו, ואז הטיל על השועל שידאג לחלוקה. השועל אסף את הכול לערימה אחת, השאיר לעצמו מנה קטנה, וביקש מהאריה שיבחר. שאל אותו האריה מי לימד אותו לחלק כך, והשועל ענה לו: "אסונו של החמור."

- המשל מראה שאנו לומדים מאסונות הזולת.

(מיוונית: אהרן שבתאי)